

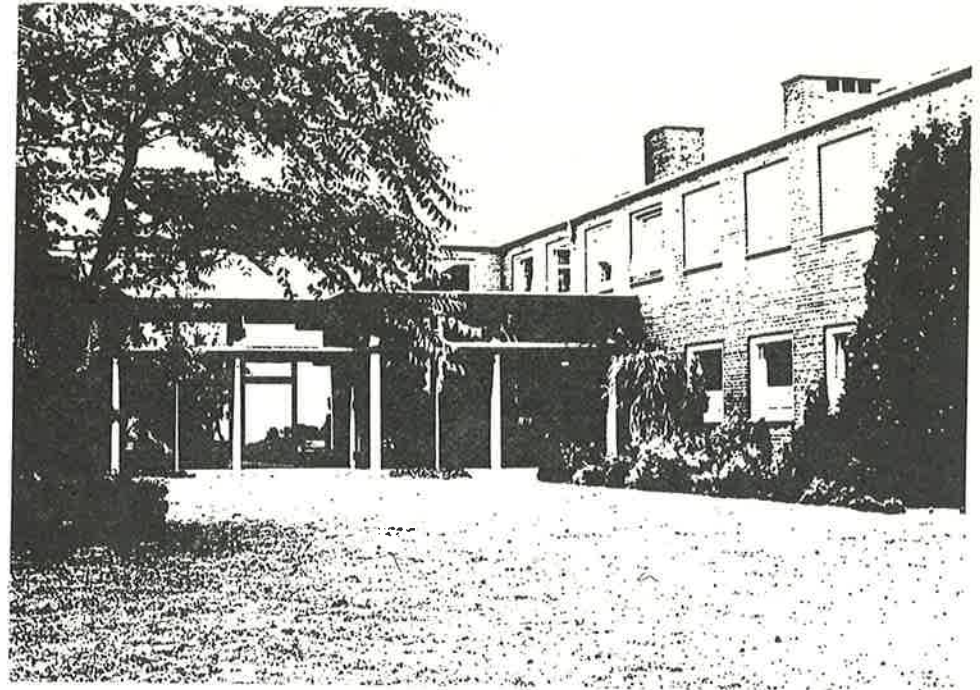

Ringe Fri- og Efterskole

Årsskrift 1978

49. årgang - udgivet af elevforeningen

Ved skolens formand

Som tiden dog går hurtigt. - Igen er der gået et år siden jeg sidst skulle skrive til årsskriftet, et år, der har været præget af ro og stabilitet, og med det største elevhold i skolen historie, nemlig 102 elever. Om det så er et plus for skolen og undervisningen kan der måske sættes et spørgsmålstejn ved, men det viser i hvert fald, at der i dagens Danmark er interesse for efterskolen, og det kan vi da kun glæde os over.

I friskolen har vi nu 64 elever + 16 i børnehaveklassen, så hvis vi vil bevare en klassekvotient på ca. 15, må vi se i øjnene, at vi kan komme i den situation at skulle begrænse tilgangen.

Der forestår i de nærmeste år en udvidelse af gymnastiksalen og en sammenbygning med pigefløjen, og der vil i det nye år blive taget fat på planlægningen af dette byggeri.

I det forløbne år har formanden for elevforeningen gennem mange år, Erling Andersen, Egsmarken, ønsket at fratræde dette hverv, og jeg vil gerne her give udtryk for en velment tak til Erling Andersen for hans indsats for elevforeningen gennem alle disse år. Det er mit indtryk, at der for mange skolers vedkommende er store vanskeligheder med overhovedet at få en elevforening til at fungere, eller et årsskrift op at stå. Det har Erling Andersen formået på en udmærket måde; tak for din store indsats her.

Et velkommen skal lyde til den nye formand for elevforeningen, Ulrik Hansen, Svendborg, - og det er vel helt naturligt, at skolens bestyrelse også fremover forventer et sagligt og positivt samarbejde på de områder, hvor vi finder det hensigtsmæssigt, og vi formoder at elevforeningen fortsat er i gode hænder.

Det er i korte træk hvad jeg har at berette, og med ønsket om fortsat medvind for vor skole, ønsker jeg alle ansatte på skolen samt gamle og nuværende elever og hele skolekredsen en glædelig jul og et godt nytår.

Verner Tange

Årets gang

Kære venner!

Året 1978 har været noget ekstraordinært præget for os her i familien. Det startede med, at Kirsten og jeg den 29. dec., ganske vist 1977, holdt sølvbryllup.

Det blev til en stor familiebegivenhed. Da vi vågnede op til dagen, var venner, familie og kolleger mødt op, og vi blev modtaget af dem med hornmusik og sang. Det er vanskeligt at beskrive den følelse, som i en sådan stund skyller ind over en, men det har i højeste grad noget med taknemlighed at gøre. Når ens omgivelser på en sådan måde er med til at understrege en sådan fest, ja så funderer man måske nok over det fortjente eller det modsatte.

Den overnordnede følelse er imidlertid taknemlighed, og at de omgivende mennesker er helt uundværlige såvel til fest som i hverdagen. Alle de nævnte havde pyntet med æresport, og en lang lysfyldt guirlandegang forbandt vort hjem med skolen. Hvor var symbolikken her dog veltænkt af arrangørerne.

Selve dagen fejredes med familien alene. Nogle dage senere havde vi fest sammen med venner, naboer, medarbejdere og hele friskolekredsen. Også denne aften blev for et uforglemmeligt minde. Tak til alle, der modtog vor indbydelse og således var med til at sætte et minde, der her i familien aldrig vil blive glemt. Tak for breve og hilsener fra gamle elever i dagens anledning. Også disse var med til at gøre begivenheden fuldkommen i alle måder.

Den næste store begivenhed var gensynet med Argentina, som jeg har givet en beskrivelse af andet sted i årsskriftet.

Livet på skolen i året, der nu rinder mod sin afslutning, har været godt. Arbejde og fest har gået hånd i hånd, som det bør, når rytmen er i orden på en skole. Det afgående hold elever, som

forlod os til sommerferien, var et godt og harmonisk hold. I bidrog på alle måder til at skabe et godt skoleforløb, som utvivlsomt vil være med at gavne jeres fremtid på forskellig vis. Det nuværende elevhold er det for tidligt at udtale sig om, men der er ingen grund til at tro, at ikke også dette år vil forme sig som en god oplevelse.

Vi har jo måttet kvitte Arne Ploug, han ønskede at se andre forhold, supplere sig ved at se andre skikke. Han søgte og fik stilling som lærer ved Oure Friskole, Kirstens og min gamle skole! Vi er ikke i tvivl om, at denne skole vil få glæde og udbytte af hans medvirken. Her vil vi komme til at savne hans rige evner på forskellige områder, navnlig musikkens og sangens. Mange af jer vil med glæde tænke tilbage på stunderne sammen med ham i sangens verden.

Ebbe er blevet heltidsbeskæftiget i efterskolen, og en årspraktikant, Bjarne Rasmussen fra Ollerup Lærerskole, har timer på efterskolen, men hovedparten af sit arbejde oppe i friskolen. Carlo har afløst Lars Liengård, som er på årskursus. De tre fungerer godt, hver på deres felt, og falder godt ind i samværs-mønstret her.

Skolen går på alle måder godt og er stærkt søgt af elever. Allerede nu har vi indmeldelser frem til 1981. At situationen er således, skylder vi jer gamle elever stor tak for. Mange, ja, langt de fleste, kommer jo på jeres anbefaling. Gamle elevers anbefaling er det stærkeste grundlag, vi kan bygge et skolearbejde på overhovedet. Vi håber vedblivende at kunne holde skole på dette grundlag.

En friskole og en efterskole, som er kombineret, har mange fordele. En fordel, som vi i meget høj grad har her. For det første er der sikret en fast lokalkreds omkring hele skolens virke. Dette er *meget, meget* betydningsfuldt. En fri skole skal nemlig have en folkelig baggrund. Hvis vore skoler ikke har det, vil det efterhånden være svært at overbevise vore lovgivere om friskolernes berettigelse.

Den frie skole i Danmark, må vi bestandig huske på, er enestående i verden. Intet andet sted har man noget tilsvarende.

Skønt friskolen og efterskolen har hvert deres område, hvilket jeg anser for at være en fordel, navnlig for børnene, foreligger der store muligheder for, at underviserne henholdsvis i fri- og efterskolen kan være hinanden til stor gensidig inspiration. Det kræver imidlertid stor åbenhed, og at man ikke lukker sig om den enkelte skoleform.

Til maksimalt at udnytte de fordele, som faktisk foreligger, er vi sikkert slet ikke dygtige nok, men det sker dog i nogen grad.

Også på friskolens område har der været mange aktiviteter i årets løb med forældresammenkomster m.v. Friskolens hverdag har en rolig og tryk rytme. At der holdes god skole deroppe, mærker man med det samme, man er inden for dørene. Børnene er trygge og glade. Det samme er de voksne, der omgås dem. En hjemlig hygge præger stedet. Netop dette er et vigtigt mål at sætte sig som forudsætning for et godt skolearbejde.

I det hele taget synes jeg, at alle voksne på denne skole er uhyre engagerede og medlevende i hele skolens liv og virke. Hver eneste, som her har påtaget sig en opgave, indgår i fællesansvarligheden og gør herved skolen til en god skole.

Det betyder naturligvis ikke, at vi henlever en tilværelse uden skærmydsler og uden problemer, men at vi er indstillet på at løse dem!

Børn og unge tilbringer en så væsentlig del af deres tilværelse på skolerne, at alt må gøres for, at skolen som helhed gøres bedst mulig. Det, som den danske folkeskole, som iøvrigt også mange såkaldte frie skoler savner, er efter min mening et klart formuleret skoleformål. Hvis ikke formålsparagrafferne danner den klare baggrund for et fælles udgangspunkt i skolearbejdet, bliver alle fikse pædagogiske ideer til et mål i sig selv og børnene og de unge til »forsøgskaniner«. Hele det pædagogiske virvar, vi i dag er vidne til, kaldes: Den nødvendige frihed.

Sandheden er bare, at denne formåls-løse skole i alt for stort omfang efterlader børn og unge i total rådvildhed.

Skolen er forældrenes og børnenes. Skal disse skaffes en reel, overordnet indflydelse, da skal det være forældrene, som skal

udforme formålsparagraffer for hver en skole i kommunerne landet over. Det er glimrende med den bredt formulerede undervisningsministerielle formålsformulering, hvis blot den forudsætter at der lokalt udarbejdes en forældreformuleret skoleformålsparagraf.

Møder og fester her på skolen har været velbesøgt i det svundne år, og så er det morsomt at lægge forberedelserne i. Den 24.-25. februar 1979 har vi fastelavnsfest. Eleverne fra sidste hold vil modtage nærmere indbydelse til denne fest.

Den 26.-27. maj er der elevstævne. Vi indbyder jer allerede nu. Lad os i år få det helt store stævne. Alle er velkomne til at overnatte, men husk at tage sovepose med. De af jer, som har familie, er hjertelig velkomne til at tage den med. Program og indbydelse vil senere tilgå jer, men som sagt, nu kender I tidspunktet. Sæt denne weekend af til samværet her.

Til slut vil jeg gerne endnu engang takke for jeres værn omkring skolen. Denne tak gælder også i høj grad bestyrelse, skolekreds og medarbejdere. Med alle gode og interesserede kræfter bag skolen virke kan vi bibeholde det kvalitetsfundament, som vi alle ønsker, at Ringe Fri- og Efterskole skal hvile på.

Når vi hører godt nyt ude fra vor store elevkreds, glæder vi os. Ind imellem modtager vi det tunge budskab om, at nogen af vore tidligere elever i en alt for ung alder har mødt døden og for bestandig er rykket ud af sammenhængen her. Disse tragediers årsag kan være enten sygdom eller færdselsulykke, men hvad end årsagen er, føler vi hver gang, en sådan meddelelse tilgår os, en stor sorg. Men vi, som lever, skal vide, at disse unge, vi må savne, aldrig vil blive glemte. Jeg har ikke her nævnt enkeltvis, de vil blive husket samlet. Æret være deres minde.

Vore børn er nu udenfor hjemmet, undtagen Niels. Bodil er i sygeplejelære på Fåborg Sygehus, Terkel arbejder dels med heste, dels i en blomsterforretning i Århus - (han samler på erhvervskendskab). Lone er i Skotland. Snart er vi ene tilbage,

men vi er privilegerede med hele tiden at have børn og unge omkring os.

Hermed sendes ønsket om en glædelig jul og et velsignet nytår fra os alle.

Niels, Lone, Terkel, Bodil, Kirsten og Gunnar Kjær

Gensyn med Argentina

De sad bænket omkring aftensbordet, den septembraften, vi i år ankom til »Collegio Argentino Danese«. Vi havde Terkel og Niels med. Naturligvis var vi meget spændte på dette møde med danske i Argentina. Det var ca. 25 år siden, vi sidst havde været på skolen. Januar 1953 rejste Kirsten og jeg derned som lærerpar og var i arbejdet dernede ca. 2 $\frac{3}{4}$ år.

Vi vidste, at mange var forsamlede til OTTE DAGE PÅ HØJ-SKOLE, fordi det er en tradition, som har været holdt i hævd gennem mange år. Ved den lejlighed samles man for at nyde samværet, synge danske sange, og for at lytte til den årlige danske foredragsholder herhjemme fra, der altid er indbudt for at berette om aktuelle begivenheder i Danmark.

Vi genkendte straks mange af vore gamle venner, og den stor-slåede velkomststemning, der strømmede os i møde med det samme, gjorde, at vi straks følte os hjemme blandt dem. Gennem 4 dage nød vi samværet og fællesskabet og måtte gang på gang erkende, at intet sted lyder danske sange mere fuldtonet end i det lille Danmark under Sydkorset.

Meget var naturligvis forandret, bl.a. lagde vi mærke til, at de fleste børn og unge *nu* talte spansk. For 25 år siden forholdt det sig præcist omvendt, da talte næsten alle på skolen dansk. Det er en naturlig udvikling, her er sket, også glædelig, fordi sprogkonverteringen er foregået samtidig med, at den danske kulturholdning umiskendelig er bevaret.

Argentina er et ungt land, dets historie rækker vel 100-150 år tilbage. I denne periode er landet blevet taget i besiddelse af mange nationer, men hovedsageligt af indvandrere fra latinske lande. Det tager lang tid at skabe en national fælleskultur under sådanne omstændigheder, men er vejen omend lang, så går det helt sikkert hen imod dette nødvendige enhedsmål.

Uanset dette har dansk-argentinerne stadig behov for at opret-

holde danske skoler og menigheder. Da vi var der første gang, var 4 danske præster ansat dernede, nu er der kun een dansk præst i Nicehea. I Tres Arroyos, Tandil og Buenos Aires betjenes menigheder af spansktalende lutherske præster. Antallet af børn på skolen i Cacallares er nu ca. 80 mod 120 dengang. Skolen ledes stadig af et dansk forstanderpar.

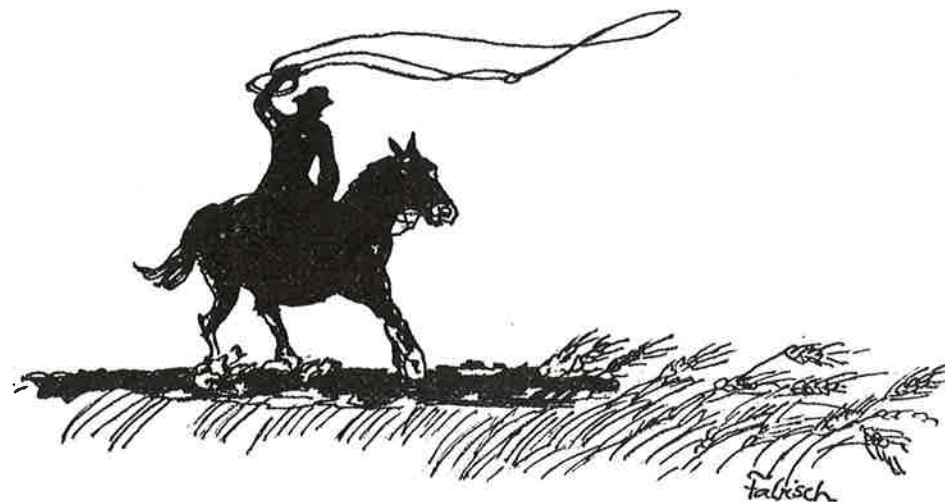
Et morsomt kuriosum var, at vi havde indtegnet en planlagt ferierute på et Argentinakort og hængt det op i vor lejlighed. Det hængte der endnu!

På dette års mødeprogram var der et usædvanligt punkt: Unge danske gymnaster fra Viborg Gymnastikhøjskole skulle blandt mange opvisninger rundt i danske kolonier også give opvisning under OTTE DAGE PÅ HØJSKOLE. Det blev den helt store oplevelse. De unge var ikke alene imponerende dygtige. De afviklede også deres program med en friskhed og naturlighed, der gik lige til hjertet af den store tilskuerskare. Overalt hvor disse unge kom frem, var der overvældende tilslutning af både danske og argentinere. Publikums begejstring var overvældende. Bedre ambassadører fra Danmark kunne simpelt hen næppe findes. Man var stolt af at være dansk, når de optrådte.

Det mest værdifulde i den sammenhæng var, at gymnasterne ikke var professionelle, men et jævnt udsnit af dansk ungdom, som ved siden af gymnastiktræningen har måttet passe deres daglige dont! Det er ikke for meget sagt, at denne gruppe unge gymnaster fortjente den kolossale succes, der blev dem til del. Deres besøg vil blive husket længe dernede.

Inden vi forlod skolen havde vi modtaget overvældende med invitationer, langt flere, end vi havde mulighed for at efterkomme på vor rundrejse til Tres Arroyos, Nicehea, Cacallares, Cappatonas, Bahia Blanca, Apporicio Bariloche, La Platta og Buenos Aires.

Af alle navngivne områder ligger kun Bariloche udenfor provinsen Buenos Aires. Hele Buenos Aires - provinsen er landbrugsområde, og her er langt de fleste danske bosat. Bariloche er beliggende ca. 2000 km syd for Buenos Aires og står i stærk kontrast til det øvrige Argentina. Området kan lignedes ved

Schweiz. Der er vidunderligt smukt dernede med dybe søer og høje sneklædte bjerge. Bariloche er med god grund et af Argentinas foretrukne feriemål.

Undervejs til Bariloche passerede vi Rio Negrodalen. Her var den tidligere ørken ved vanding omdannet til en kæmpe frugt-oase. Stort set dyrkes der alle slags frugter på dette område, og en stort anlagt eksport udgår herfra.

Landbruget og industrien i Argentina er velfungerende og moderne. Trods en svimlende inflation var det vort indtryk, at landmændene klarede sig tilfredsstillende. Afsætningspriserne på korn og kvæg kan tåle sammenligning med europæiske. Jordpriserne er temmelig lave i sammenligning med Danmark. Der bliver betalt mellem 4000-5000 kr. pr. ha. Til gengæld drives jorden mindre intensivt, hvorfor et rentabelt landbrug må have et mindsteareal på 175-200 ha.

Industrien er vel endnu i sin vorden, men den har en absolut fremtid for sig. Argentina er et usædvanligt rigt land på råstoffer, næsten alle mineralforekomster er til stede i rigelige mængder.

Befolkningsantallet er imidlertid alt for lille til at kunne udnytte naturrigdommene. Argentinas befolkning tæller kun 20 millioner mennesker. 100 millioner ville stå i et bedre forhold til mulighederne!

Hvad angår biler og landbrugsmaskiner kan industrien nogenlunde dække landets efterspørgsel. Skønt beskæftigelsen er god og stabil - arbejdsløshed er næsten ukendt - er den sociale standard ikke nær så høj som i Europa. De store sociale forskelle er iøjnefaldende. Men der er sket meget i den rigtige retning gennem de forløbne 25 år. Sygesikring, alderdomsforsorg, arbejdsløshedsforsikring m.v. var tidligere næsten ukendte begreber. Disse forhold er under stærk udbygning nu. Der vil imidlertid gå mange år, før socialsikringen er løftet op til et niveau, der tåler sammenligning med danske forhold.

Politisk og økonomisk har Argentina igen og igen gennem årene været udsat for svære rystelser. År efter år har inflationen på grund af ustabile politiske forhold fortsat sin himmelflugt og nåede ved præsident Perons død op på 800 %!

Skønt det argentiske folk holdningsmæssigt er demokratisk, er demokratiet gang på gang blevet misligholdt i det politiske liv. Korruption og politisk svindel har gentagne gange bragt landet under militærdiktatur. Skønt to gange demokratisk valgt præsident, bragte Peron landet ud til fallittens rand begge gange. Efter hans død havnede landet i totalt kaos. Borgerkrigs lignende tilstande opstod mellem peronistiske højreeksstremister og kommunistiske revolutionære. Sagesløse personer var totalt retsløse, mord og bortførelser hørte til dagens begivenheder.

Under disse forhold greb militæret ind. Flyvevåbnet, søværnet og hærens chefer dannede en militær junta, indførte diktatoriske tilstande og tog et nådesløst opgør med ekstremisterne, både på venstre- og højrefløjen. Begge fløjene blev totalt knust, og al politisk virksomhed forbudt.

Ingen tvivl om, at der skete mangt og meget under dette opgør, som ikke tåler lyset af menneskerettighedskonventionen, og dette er tragisk! Omvendt var landet bragt i undtagelsestilstand. Flerparten af argentinerne, også dansk-argentinerne, mener, at militær-

indgrebet var nødvendigt for at redde landet. Sikkerheden og roen i landet er genoprettet, økonomien stabiliseres. Mod 800 % inflation har man nu »kun« 135 %. Udlandsgælden er bragt betragteligt ned, der ventes balance på handelsbalancen om et år. Midlerne har været skrappe: Dikterede lønninger, og al strejkevirksomhed er forbudt.

I spørgsmålet om demokratiske tilstandes genindførelse forholder argentinerne sig tøvende. Erfaringen med den politiske manipulation af demokratiet er så skræmmende, at man ikke rigtig har modet til at genindføre demokratiske tilstande foreløbig.

Argentineres vrede over den vesteuropæiske presses hetz mod landets nuværende styreform er enorm. Følgen af denne presseomtale, hvor Argentina stemples som en koncentrationslejrstat, er, at argentinerne er blevet nationalister i næsten fanatisk grad. Man forstår deres harme over at være blevet overfaldet af en sensationshungrig udenlandsk presse, som blot er trommet frem uden i mindste måde at have søgt at fortælle Europas befolkning om baggrunden for den indførte diktatur, hvortil kommer, at samme presse har bragt ensidige, fortegnede og unøjagtige påstande om forholdene.

En så ensidig, sensationspræget og fordummet journalistisk fremfærd har forsinket den demokratiske proces i uoverskuelig fremtid, men har også givet god underholdning til Europa.

Europas demokratiske stater bør huske deres egen historie. Demokratiet har i mange andre lande haft vanskelige betingelser helt op i den nyere tid, og man bør huske, at et ungt land som Argentina med indvandrere fra mange nationer også vil have sine vanskeligheder. Danmark bør specielt huske, at vi i dette land simpelt hen ved at være eet folk er skænket naturgivne forhold for den demokratiske livsform, og at dette ikke berettiger til en skånselsløs og uretfærdig fremfærd mod andre nationer, hvor demokratiet vakler. Vi skal aldrig støtte diktatur, tværtimod, men vi skal sætte os grundigt ind i baggrunden for den, når den opstår, og herefter klogt og følsomt støtte alle frihedselskende mennesker på deres ofte lange og trange vej mod

friheden. Vi er ikke udset til at regere verden, men vi kan vejlede den!

Disse overvejelser er foretaget under gensynet med Argentina og dets befolkning. Meget er ændret dernede, og meget trænger til ændring, men det var en slående optimistisk holdning til fremtiden, som vi mødte overalt. Mørke skyer driver ind over landet og vil fortsætte dermed. Argentinerne tvivler imidlertid ikke et sekund på, at Argentina er den opadgående sols land, og man er tilbøjelig til at give dem ret. Den livsglæde og tro på fremtid, befolkningen står for dernede, er af en sådan art, at de store resultater ikke udebliver.

For 25 år siden, da Kirsten og jeg rejste hjem fra opholdet dernede, var oplevelserne i mødet med dette land og danskerne dernede så storslåede, at vi lovede hinanden at gense landet, om vi fik råd til rejsen. Nu i efteråret skulle dette ønske altså gå i opfyldelse. Gensynet bekræftede dette prægtige landt mulighed, og at vore landsmænd dernede, før som nu og i fremtiden, altid vil bidrage til at gøre Argentina bedre. Det bør vi alle herhjemme være stolte over og støtte dem i.

En uforglemmelig rejse er slut og danner fornyet baggrund for det rige arbejde, som er blevet os betroet herhjemme i gamle Danmark.

Kirsten, Terkel, Niels og Kjær

Imellem bøger

En i friskole- og højskoleverden ikke ukendt mand har skrevet sine erindringer og udgivet den i bogform med titlen »Folket formede mig«. - en lidt ejendommelig titel. Men jeg anerkender den og tilføjer: Den kunne andre med fuld føje benytte som overskrift over deres livs erindringer.

Når jeg nu for 38. gang skal sende en hilsen til efterskolens årsskrift, må tankerne uvilkårligt gå tilbage i tiden og lade mange mennesker, jeg mødte og levede sammen med i et skoleliv, passere revy. Jeg mindes i samme åndedrag de år, jeg var lærer i børneskolen og andre steder, hvor jeg mødte folk »der formede mig«.

Før hen - ialt fald - var det naturligt - selvfølgelig - det var forældrene, der gav tonen an i hjemmet, for at børnene gennem opdragelsen kunne blive gode og glade mennesker, som kunne skelne mellem godt og ondt - det være sig i tanke, tale og opførsel.

I forlængelse af hjemmets gode virksomhed kom så skolens opdragelse og oplæring, fordi hjemmet havde de mange praktiske ting, der skulle passes i stald, på mark og i lade. Jeg nævner kun *bondelivet*. Hver anden profession havde tilsvarende opgaver på andre felter. - Senere kom andre slags skoler - og livet i det praktiske som tjenestekarle og -piger. Hvad en god husbond og madmoder havde at betyde for de unge, som levede hos dem, kan næsten ikke måles. - Ret hurtigt - synes man nu - gik ungdomsårene, og tiden kom, da de unge selv stiftede hjem og før eller senere blev formet i de voksnes verden af gode venner og måske naboer. - Vi er nok nogle, som mindes ungdomstiden som en dejlig tid og er taknemlig for dem, der hjalp os igennem de gode - og de svære oplevelser.

Ja, hele livet igennem foregår der en vekselvirkning mennesker imellem, der gør tilværelsen rig.

Det er naturligt, at jeg nu nævner efterskoletiden, som en tid, hvor man selv - hjulpet af gode lærere og lærerinder jo ikke kunne eller skulle undgå at påvirke og forme de unges sind og tankegang, som vi selv havde oplevet det.

Opgaven var stor, ansvarsfuld, men vidunderlig. Hvordan skilte vi os fra det? - Der var dejlige oplevelser, og der var nederlag. Derigennem formedes vi selv.

Når man nu ser tilbage og mindes de mennesker, vi mødte og delte livet med på den ene eller den anden måde, husker vi klart, at om der end stillede store krav ind imellem, ville vi ikke bytte »med nogen mand på jord«. Så var det også, det lød for vort indre selv i strenge tider - »endnu et bette nøk«.

Over de opgaver, som skolefolk har i en efterskole, vil jeg håbe, at det stadig må lyde for dem, når problemerne tårner sig op: »endnu et bette nøk«. For du har fået betroet en af livets skønneste opgaver. Du er med til at forme dine elevers sind og tankegang - såvel som dine med-læreres.

Mine bedste tanker for jer på Ringe efterskole - samt alle tidligere elever.

Karl Hedemann

Dagbogsblade

I maj måned 1976, blev jeg udtaget til en gymnastikturne, der skulle det meste af jorden rundt, det var Flensted Jensen der stod for turen.

Her er et par ord fra dagbogen.

Tirsdag den 9/9 1976, USA:

Vi kørte fra Vilian ved titiden og havde ca. 300 km at køre til byen Florence et sted i South Carolina.

Vi nåede frem ved femtentiden, og kort efter skulle vi under-vise nogle studerende på skolen. På dette sted var folk meget interesserede, og de havde forstand på gymnastik. Opvisningen om aftenen var ikke det helt store, men vi fik dog varmet de

ca. 1000 tilskuere op i løbet af opvisningen. Efter opvisningen var vi inviteret til en kop kaffe sammen med nogle af de studerende. Det var den dag.

Manilla, Fredag den 18/2 1977:

Om formiddagen var vi audiens hos præsident Markos. Vi ankom til paladset kl. 10,00, hvor vi først måtte aflevere alt vort fotogrej, før vi fik lov at komme ind.

Vi blev stillet op på to rækker i modtagelsesværelset, og derefter holdt Flensted Jensen en lille tale med en masse pæne ord, og præsident Markos sagde også et par ting, alt imens TV-kameraerne snurrede.

Om eftermiddagen var vi på sight-seeing. Der kørte tre motorcykler og en politibil foran bussen, lidt latterligt, men meget spændende.

Vi så en turistby med en masse forretninger, hvor de handlede med ting fra hele landet. Der var også et gammelt japansk krigsfort, og fik dermed et lille indblik i den filipinske historie. Det var den dag.

Glædelig jul og godt nytår ønskes af Carlo

Vi skal passe godt på nissen

Sidste halvdel af november, - begejstringens forjættede land er langt borte; alle jeres ansigter er furede af træthed og uoplagthed, lærerne går jer mere på end nødvendigt - og omvendt.

Mandag aften kom sneen. Begejstringen bryder ud i lys lue, furerne afløses af æblekinder, - ja to centimeter sne gør underværker. Kan den mon ikke nå at blive et springbrædt ind i årets lyse, festlige julemåned. Så må begejstringen da kunne holde en god tid endnu, eller har forretningsverdenens udnyttelse af denne fest fjernet den oprindelige, barnlige glæde ved at kunne fejre julen?

Hvordan har I det forresten med nisser? Jeg mener ikke pap- og vatnisser, men virkelige, levende nisser. Nissen må heller ikke

forvekles med julemanden, som vi kender ham fra stormagasinet eller gaden, for han er jo kun en forklædt daglejer, der fryser lige så meget om ørerne og tærerne som os, der er på juleindkøb.

Nej, den rigtige nisse lever skam, og hvis man vil vide noget om ham, kan man lytte til nogle af hans beskyttere. Maleren Herman Stilling og Henry Hurup er sådanne beskyttere. Herman Stilling siger i en artikel i et månedsblad: »Hvis ingen tror på nisser, så forsvinder de. Og det ville være trist. Der findes både by-nisser og land-nisser. Nisserne i København bor på store øde lofter i de gamle palæer - og på kringelkrogede lofter i tæt bebyggede kvarterer. Men aldrig i kældre.

By-nisserne ligner land-nisserne, bortset fra, at de ikke er så grønne i huden. Den farve får land-nisserne af at bo i skovens kæmpehøje. De voksne nisser er omkring 80 centimeter høje, har store næser og røde huer. Nissemændene har langt, gråt skæg. Der er selvfølgelig også kvindelige nisser - lige så klumpede og uelegante som mændene, men i modsætning til disse ordentlige og pæne med deres person.

Nisserne går i vores aflagte tøj og spiser den mad, vi levner. På landet har de let nok ved at få mad - i byen lusker de rundt ved restauranternes køkkendør og på skolerne, hvor børnene smider de madpakker, de ikke gider æde.

Julenisserne er en menneskelig opfindelse, men de trækker gerne i juleklæ'r, for det er den eneste tid på året, de kan gå på gaden uden at vække opsigt! Og så kommer de i godt humør og giver julegaver. Pengene til indkøbene skaffer de ved at bruge den store næse. Nisser kan lugte skjulte skatte på lang afstand.

Om sommeren kan nisserne dog godt være lidt onskabsfulde på grund af det indelukkede liv, men det gør ikke så meget, for de kan både rumme godt og ondt på samme tid.

Mange mennesker tror ikke på nisser, fordi de ikke har *set* nisser. Og derfor bliver der færre og færre af dem. Den dag, vi mister vores indbildningskraft, uddør nisserne. For julens vatnisser holder ikke nisseslægten levende. Der skal helårs-nisser til!

Når man tænker på, at mennesker engang med deres tro har flyttet bjerge, er det sørgeligt, at vi ikke mere tør tro på det

utrolige«, filosoferer Herman Stilling. Derfor gør han, hvad han kan for at holde liv i nisserne.

Han har indgået en aftale med maler-kollegaen Henry Heerup om, at nisserne skal have frit spil og derfor er deres fælles domæne. Ingen har mere ret til nisserne end andre. De er vores fælles ejendom, og uden nisserne er vi meget fattigere.

»Tror vi på nisser, tror vi på os selv. Så har vi fantasi til at opleve, til at fornemme, til at frygte og til at være forventningsfulde«.

Med dette citat ønsker vi jer alle en rigtig god jul.

Lillesøster, Jacob, Robert og Herdis

Noget om legetøj...

Vi kommer alle på et eller andet tidspunkt ud for at skulle købe legetøj til et barn, vi holder af, og så er der nogle ting som er vigtige at huske. Ellers kan det nemt gå sådan, at den glade giver bliver mere skuffet end modtageren - gaven gjorde måske ikke den store lykke, man havde forestillet sig.

Vigtigt er det at legetøjet er valgt til det rette alderstrin. Vi kender alle vittighedstegningen af den nybagte fader, som stiller på barselsafdelingen med ski og boksehandsker. Legetøjet skal være: Hygiejnisk, ufarligt, holdbart, i rigtige farver og smagfuldt; men man må ikke i denne opremsning glemme, at børnene også skal have legetøj, som tilfredsstiller dem følelsesmæssigt. Alle gemmer vi nok erindringen om en kær bamse eller dukke slidt af både kærtegn og ublid behandling. Den tog lige tålmodigt imod, både når vi i trods skulle afreagere, og når vi trængte til trøst. Den repræsenterede en verden af tryghed.

Det skal vi også unde vore små, selvom meget legetøj i dag kan leve op til de gode krav om hygiejne og rigtige farver.

De bedste hilsener fra Anita

Karen Blixens tanker om drømmen

De mennesker, der drømmer, når de sover, kender en egen slags dyb tilfredshed, som ikke hører dagens verden til, en ganske passiv henrevethed og lethed om hjertet, der er som honning på tungen. Drømmens egentlige henrykkelse ligger i den følelse af ubegrænset frihed, som den bringer med sig. Det er en tyrans frihed, som påtvinger verden sin egen vilje, men en kunstners frihed, der ingen vilje har selv, som er fri for at ville. Drømmens særlige glæde ligger ikke i, hvad han drømmer, men deri at i drømme sker alt uden nogen anstrengelse fra hans egen side, og uden at han selv kan gøre til eller fra. Store landskaber former sig af sig selv, lange udsigter åbner sig, rige, fine farver kommer frem, veje og huse som han aldrig har set eller hørt om. Fremmede mennesker kommer og går og er enten venner eller fjender, men den, der drømmer har aldrig gjort dem hverken godt eller ondt. Tanken om flugt og forfølgelse vender bestandigt tilbage i drømme, og begge er lige henrykkende. Udmærket åndfulde og vittige ting bliver sagt af alle og enhver i drømmen. Det er sandt, at når man undertiden husker dem om dagen, er de falmende og har tabt deres mening, fordi de hører ind i et andet plan. Men så snart som man næste nat lægger sig ned, bliver strømmen sluttet og deres fortræffelighed fornyes. Hvad der så sker føler den, der drømmer, friheden om sig og i sig lys og høj luft, en overjordisk lykke. Drømmeren er den udvalgte, en højt benådet person, den der slet ikke har noget at gøre med hvad der sker, men til hvis berigelse og glæde alle ting fremkommer - »Kongerne fra Tarshish skal bringe gaver«. Han tager del i et stort slag eller i en jagt eller et bal og undrer sig imens over, at han midt i disse store begivenheder er så særlig begunstiget, at han stadig kan ligge ned. Det er når man begynder at miste følelsen af frihed, og når tanken om en nødvendighed kommer ind i drømmens verden, så at der noget sted i den

melder sig et krav om hastværk eller anstrengelse, når der er et brev der skal skrives, et tog der skal nåes, eller når man selv må arbejde for at få drømmens heste til at galopere eller dens bøsser til at gå af, at ens drøm er på vej nedad og er ved at forvandles til mareridt, som er en dårlig og vulgær slags drømme.

Det, som i den vågne verden kommer en drøm nærmest er natten i en stor by, hvor ingen kender os, eller natterne i Afrika. Der er også ubegrænset frihed. Der foregår der bestanding i nærheden store begivenheder, skæbner bliver afgjort rundt omkring, der er vældig bevægelse til alle sider, og det hele kommer os slet ikke ved.

- - -

Med dette stykke fra Den afrikanske Farm sendes I de bedste hilsener.

Jens Peder

Menneskets forhold til sig selv

Jeg vil starte min jule- og nytårshilsen til jer med et lille uddrag fra en af Søren Kierkegaards bøger: »- at mennesket kan forholde sig til alt det, det består af; det kan ville sig selv, eller nægte at ville sig selv. Det kan vælge det, det er, eller det kan undlade et sådant valg og blot forblive i uansvarligheden. At mennesket således kan ville sig selv, er dets frihed, at vælge sig selv er frihedens valg for når man vælger sig selv, vil man frit sig selv, man overtager ansvaret for sig selv«.

Kierkegaard giver videre i denne afhandling med titlen »Virkelighed« udtryk for, at friheden er indenfor visse grænser, som er afstukket af det omgivende samfund. Men i det ovenfor nævnte citat, mener jeg, at der står noget meget væsentligt, som skal forstås på det fundamentale menneskelige plan forholdet mellem mennesker og forholdet i det enkelte menneske. I alle menneskelige relationer er det af stor vigtighed for ægtheden i forholdet, at man tør være sig selv, og at man erkender sit ansvar for sine handlinger. Er dette sidste ikke opfyldt, opstår der falskhed i forholdet, dette kan medføre et brud mellem gode venner, det er under ingen omstændigheder noget positivt. Endnu værre er det, at der tit opstår brud i det enkelte menneske, det kan komme til at leve videre på en livsløgn, som fører ud i mange stressede situationer og et fattigere liv.

Det er måske en stor mundfuld, men med dette ønsker familien og jeg jer en rigtig glædelig jul samt et godt nytår.

Maiken, Pernille, Malene, Birte og Ebbe Jørgensen

Eksperiment eller historie

Tale holdt for tillidsmandskredsen for den frie lærerskole ved årsmødet den 26. august 1978.

Livet er så kort.

Barndommen er ikke ret lang.

Skoletiden er ikke ret lang.

Ungdommen er kort.

I det hele taget: Livet er ikke så langt.

Jeg siger det, fordi der er så mange, der hele tiden opfordrer os til, at vi skal eksperimentere. Eksperimentere med skoleformer og opdragelse. Eksperimentere med uddannelsen. Eksperimentere med samværs- og samlivsformer. Eksperimentere med boligformer. Eksperimentere med livet.

Naturligvis må jeg indrømme, at jeg altid er voldsomt interesseret i resultaterne af eksperimenter. Selv om mange af dem falder uheldigt ud - sådan er det jo med eksperimenter - så hænder det dog, at der kommer noget godt ud af nogle. Og mislykkede eksperimenter lærer mig noget om, hvad jeg skal holde mig fra.

Men jeg har selv meget lidt lyst til selv at stå model for eksperimenter. Og endnu mindre lyst til at lægge børn til. Netop fordi livet ikke er så langt. Hvis eksperimenterne slår fejl, kan vi ikke nå at lave dem om.

Det med eksperimenter stødte jeg først på, da vi havde fysik i skolen. En kammerat og jeg fortsatte med stor iver eksperimenterne i kammeratens mors køkken. Det var vældig sjovt. Sommetider lykkedes vore eksperimenter, og sommetider mislykkedes de. Undertiden var min kammerats mor noget utilfreds med virkningerne af de mislykkede eksperimenter, men vi kunne stort set klare det ved at gøre rent efter os. Det gjorde i grunden

ikke ret meget, at eksperimenterne mislykkedes. Så kunne vi bare prøve en gang til og på en anden måde. Eller opgive, hvis vi blev trætte. Der skete ikke noget ved det. Det er det karakteristiske for fysikeksperimenter: De kan gentages og laves om. Der går ikke noget vigtigt tabt, hvis de mislykkes. Og andre kan fortsætte, hvor nogle holder op. Derfor går det fint at eksperimenterere i fysik og anden naturvidenskab. Måske har det fine også sine grænser der, men det er ikke det jeg vil tale om i dag.

Men hvis man eksperimenterer med et barns opdragelse og skoletid, og hvis eksperimentet mislykkes, så har det barn ikke en skoletid til. Så var det det barns skoletid der mislykkedes. Læren kan gå videre til den næste klasse og lave et andet eksperiment, men det barn, hvis skoletid mislykkedes, kommer ikke i den klasse. Hvis vi eksperimenterer med vores egen uddannelse og bruger 3-5-7 år på eksperimentet, og eksperimentet mislykkes, har vi ikke de 3-5-7 år igen. Hvis jeg eksperimenterer med mit ægteskab, og eksperimentet slår fejl, kan jeg ikke begynde forfra igen, for jeg er blevet en anden i løbet af det ægteskab, der slog fejl. Hvis jeg eksperimenterer med mit liv, og eksperimentet slår fejl, kan jeg ikke gøre eksperimentet om.

Jeg taler ikke om, at jeg ikke vil være med til noget nyt. Det er nødvendigt, at man i en ny situation gør noget nyt. Men det, jeg taler om, er, at man ikke skal bilde sig ind, at det *bare* drejer sig om eksperimenter. Man kan bruge det sproglige udtryk til at bedrage sig selv med. Når vi taler om at eksperimenterere i forbindelse med børn, skole, opdragelse, ægteskab, livet, så gør vi som om vore handlinger er uforpligtende. Vi lader sproget bilde os ind, at det, vi gør, er et eksperiment, der kan gøres om. Vi ved, at fysikeksperimenterne kan gøres om, af os selv eller af andre. Men det, vi gør med et barn, kan ikke gøres om. Derfor er det ikke et eksperiment, men en handling, der har konsekvenser. Og hvad jeg gør med mit eget liv kan heller ikke gøres om. Bild dig nok så meget ind at det er et eksperiment, det har dog gjort dig til noget andet, end du var, da du begyndte. Hvad vi gør med børnene, hvad vi gør med vort samvær med andre, hvad vi gør med os selv, er vigtigt - for børnene, for de andre,

for os selv. Det får konsekvenser. Vore handlinger er skæbnesvangre. Svangre med god skæbne eller med ond skæbne. Derfor er det vigtigt, og derfor er det uansvarligt og overfladisk at regne det for eksperimenter.

Det er fordi menneskeliv er historie. Fysikken og naturvidenskaben i det hele taget er historieløs. Nok er der noget der hedder videnskabshistorie, men den er ligegyldig for det videnskabelige arbejde i dag. Et menneskes historie derimod er afgørende vigtigt for mennesket. Et menneske *er* sin historie. Et menneske bliver til gennem alle ting, det har gjort, alle de ting, det har mødt, og gennem alt det, der er blevet gjort med det. Det fører det altsammen med sig videre. Naturvidenskaben kan koble de fejlslagne eksperimenter ud. De indvirker ikke på næste eksperiment. Et menneske fører de fejl, det har begået, og de fejl, der er begået mod det, med sig. Fejl og misgreb bliver lige så bestemmende for et menneskes fremtid, som det, der er lykkedes godt. Derfor er det ikke eksperimenter, vi foretager os, men handlinger, der har konsekvenser.

Det er ikke rigtigt, hvad jeg siger. Man *kan* eksperimenter med mennesker. Nazilægerne gjorde det. Planlæggere gør det. Undervisningsteknokrater gør det. Men det er umenneskeligt. Som sagt: Det er nødvendigt at gøre noget nyt, men når man gør det, må man tage ansvaret for det. Også tage ansvaret for det, der mislykkes. Hvis man gør fejl med et barn eller en klasse, er man ansvarlig, og man skylder at holde det barn og de børn fast, så langt man overhovedet kan. Man har ansvar for dem. Ved et fejlslagent fysikeksperiment er der ikke noget at tage ansvaret for. Der kan man bare gå i gang med det næste eksperiment. Men det er forrædderi at slippe det mislykkede barn. Det er vores skyld, og den skyld kan vi ikke løbe fra.

Vi kan heller ikke eksperimenter med vores *eget* liv. Det, vi gør, følger med os, bestemmer vor fremtid, giver os erfaringer, gode og dårlige. Men vi kan ikke begynde forfra. Vi er ikke tavler, som vi kan viske de forkerte regnestykker af. Skal vores liv overhovedet hænge sammen, må vi stå ved, hvad vi har gjort. Vedkende os vore erfaringer, de gode som de onde, for at

kunne gå videre. Uretfærdigt nok må vi vedkende os det, der er blevet gjort mod os. Vi kan hyle så meget vi vil mod vore forældres eller samfundets eller miljøets uretfærdigheder imod os. Men de *er* sket og kan ikke gøres ugjorte, hvor meget vi end klynker. De er blevet en del af os selv, som vi må bære videre. Der er ikke andre til at bære dem. Kun ved at vedkende sig det, tage ansvaret for sig selv, kan man gå videre og ændre retning, hvis det er det, der skal gøres. Hvis du vil forme eller ændre din skæbne, må du vide, hvad det er, du former eller ændrer. Ellers bliver det hele til tilfældigheder. Derfor er de ting, der *er* sket, vigtige, ligesom de handlinger, du skal til at foretage dig, er vigtige. De er ikke eksperimenter. De er sagen selv. Hverken fortidens eller nutidens eller fremtidens handlinger kan kobles ud, men er begivenheder, som har skæbne, og som skal tages med videre. Vi eksperimenterer ikke i et tomrum, vi handler med en fortid, der skal formes til fremtid.

Og det går videre. Det forholder sig ikke bare sådan med vort eget liv som enkeltmennesker. Det forholder sig på samme måde med hele den historie, vi står i, vor slægts historie, vort folks historie, vor kulturs historie. Vi er sat et bestemt sted i en bestemt sammenhæng. Vi er blevet, hvad vi er, gennem historien. Heller ikke her findes der eksperimenter. Vi er ikke til i et tomrum, men i en given sammenhæng. Hvis vore handlinger skal blive andet end meningsløse brokker og tilfældigheder, må vi tage ansvaret for dem. Der er ikke andre til det. Måske har vore forfædre skyld. Men det hjælper ikke, for de er her ikke mere til at bære, og de hører ikke vort klynkeri. Vi må kende den virkelighed, vi skal handle i, det vil sige vor historie. Den virkelighed, vi står i, bærer jo historien i sig, bærer fortiden med sig. Et liv uden historie, et folk uden historie er som et skib uden ror, som hver strøm og hver kastevind kan drive ind i en ny kurs. Det kommer aldrig til noget mål og ender vel med at gå under eller strande.

En ting mere: Man kan have mange forskellige holdninger til sin historie. En nu om stunder udbredt holdning er at dømme historien, dømme fortidens begivenheder og tanker og samfunds-

forhold. Det kan være rigtigt at gøre det, men man skal huske, at når man gør det, dømmer man samtidig sig selv, fordi det netop er os selv, der er blevet til af den historie. Det kan synes uretfærdigt, at vi skal tage ansvar for de ting, der er sket, før vi blev til, og for ting der er overgået os. Men- retfærdigt eller uretfærdigt - sådan er vore vilkår.

Anledningen til at jeg tager alt dette frem er i grunden den meget omtalte *Oprør fra Midten*, som jeg har læst, og som har chokeret mig ved at være blottet for historie og som udkaster fremtidsperspektiver, der for mig at se bare er opfordringer til eksperimenter. Historien optræder som fejludviklinger af det »naturlige«, fejlvurderinger som kan kappes af, viskes ud. Al begavelse i bogen ufortalt, virker den *derfor* som et sammenkog af alle uforpligtede fremtidsversioner, man kan udkaste i de sene nattetimer på de små værtshuse. At en ærværdig pensioneret politiker med folkelig baggrund og en højtbegavet litterat og filosof i moden alder kan være så blottede for historisk ballast, viser for mig illusionen om, at vi kan leve historieløst, er gået langt videre, end jeg havde troet. Derfor har jeg brugt den anledning, som tillidsmandskredsen har givet mig til at holde prædiken om dette.

Med dette indlæg skrevet af frimenighedspræst Niels Thomsen, Ryslinge, ønsker vi jer alle en glædelig jul og et godt nytår.

Ellen, Vagn og Jens

Jul

Hyrderne stod på marken,
som englens havde forladt,
det var en almindelig mark, de så,
og det var en almindelig nat.

Der hang et par stjerner på himlen,
men ellers var natten sort.
Og de spurgte på samme måde,
som de ofte før havde spurgt:

Hvorfor de var født under disse
utroligt fattige kår,
hvor ingen udveje fandtes,
og dagene føltes som år.

Hvorfor de var født på jorden,
som ikke ku' huse dem,
og heller ikke ku' huse
barnet i Bethlehem.

Og alting var ved det gamle,
og dog så usigeligt nyt,
og intet var anderledes.
Guds ord havde bare lydt:

At han er usynlig kærlighed,
for ham er mindste størst.
Fordi han skaber af intet,
må alt blive intet først.

*Fra Johannes Møllehaves bog
»Til Glædens Gud«*

Esther Torp

Ringe Efterskole

1977 - 1978

Foto: Torbjørn Stige

Orlov

Sidste år ved denne tid talte jeg med Kjær om muligheden for at få et års orlov til videreuddannelse. Kjær syntes, det var en god ide, og jeg gik straks i gang med min ansøgning.

Studiet, jeg ville søge, var på Institutet for Legemsøvelser på Odense Universitet. Ansøgningsskemaet kom, og jeg gik i gang med at udfylde alle papirerne, sendte bud efter anbefalinger fra de steder, jeg tidligere har været, og håbede så på at blive optaget.

I marts måned var jeg til et »åbent hus« møde på instituttet, hvor lektor Ole Lambert gav information om skolens linie og uddannelsen. Ved denne lejlighed spurgte jeg om, hvor mange ansøgninger der var til det kommende skoleår, og om, hvordan mine muligheder for optagelse var.

Lektor Lambert fortalte, der var indgået 48 ansøgninger, de 36 ansøgere ville blive optaget, og jeg fik at vide, at muligheden for optagelse var god.

I den følgende tid gik jeg spændt og ventede og fik da også efter en rum tid at vide, jeg var blevet optaget.

Hvad er det så for et studium? Det er et studium udelukkende for idrætslærere, som vil videreuddanne sig inden for idræt, såvel teoretisk som praktisk. Der er undervisning i alle former for boldspil, svømning, atletik og gymnastik, orienteringsløb, konditions- og styrketræning.

De boglige fag er anatomi, fysiologi, idrætssociologi samt trænings- og bevægelseslære. Jeg har omkring 28 timers undervisning om ugen, hvilket jeg synes er meget passende.

Hvordan jeg synes om at gå i skole? Det er rart at lære noget nyt, prøve andre metoder, opleve, hvordan det er at sidde på skolebænken igen.

Hermed sendes de bedste hilsner med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.
Anders, Lise-Lotte og Lars

Fyn det er så mildt et land
alle smiler, hvis de kan.
Lykken den er værd at søge
blandt de lyse fynske bøge.
For jeg har jo altid syn's,
det kønneste land er Fyn's.

Lad os alle vær' lidt synske
lad os værne om det fynske.
I en tid hvor alt skal prøves
må det ikke fra os røves,
for jeg har jo altid syn's
det kønneste land er Fyns.

Med disse linier om Fyn, ønskes alle årsskriftets læsere
en god jul og et godt nytår.

Asger Stokholm

Alle årsskriftets læsere ønskes en glædelig jul og et godt nytår.

Astrid Hansen

I ønskes alle en rigtig god jul og et godt nytår.

Ann Lone, Sanne, Tyge og Inge

Er det levende ord dødt?

DØENDE ORD

Ordene
Affældige gamlinge
Indleveret på plejehjem
Til human destruktion

Blandes tilfældigt
Stor aula med små borde
Følger med tomme øjne
De endnu lodrette

Kan ikke se hinanden
Kan ikke høre hinanden
Har ingenting med hinanden at gøre

Nedslidte
Tandløse
Klapper lidt med de forlorne
Hvordan har gigten det
Det bliver vist regn
Tak for mad

Sidder længe på sengekanten
I grå morgener
Visne kroppe under nattøjet
Tomme hylstre

Var engang varme og levende

Hvide kitler opmuntrer
Kan skam fungere længe endnu
Motionscykler i kælderen
Perlebroderi
Tilrettelagt meningsfyldt tilværelse
Fisk gebisset op af glasset

Arne Winther

Hvorledes er det gået til, at samtalen mellem mennesker er gået i stå? Vi kender hinandens meninger, men vi kender ikke hinanden.

ELDORADO

Folk går omkring i det land Eldorado
Med paraplyer af
Tavshed

Er jo umuligt at tale med hinanden
Gennemstegte duer
Svirrer i luften
Som tætte myggesværme

Drypper deres infame fedt allevegne
Plop
Stor fed ækel due i venstre øje

Åbner man munden
For at sige goddag nabo
Straks sidder der sådan en tingest
I flaben

Duer morgen middag og aften
Til at brække sig over

Får oven i købet
Ben på tværs i halsen

Bedre at gå omkring i det land Eldorado
Med munden fast tillukket

Har fået nok af stegte duer
Ellers tak
Duer duer
Ikke

Du
Er
Ik
Ke

Arne Winther

Vi, der lever i et af de rigeste samfund i verden, er vi, som Bergman siger: »Følelsesmæssige invalider? Er vi blevet os selv nok? Dette spørgsmål er mange af os parate til at besvare generelt på andres vegne, men vi kan vel i grunden kun svare for vort eget vedkommende. Det er nok nødvendigt at tro på, at det billede, vi så hurtigt danner os af andre, er meget ufuldstændigt og afhængigt af vor opfattelsesevne. Ligeledes er det billede, vi har dannet af os selv i andres bevidsthed, det om-dømme vi har, ufuldstændigt. Bedst var det, om vi turde være ærlige - være os selv - men hvem tør det? Turde man blot tro, at nogen holder af os - ikke på grund af det, som man gør eller siger - men på trods af det, man siger og gør.

Med hilsen - Asger

Undervisning på en anden måde

I slutningen af skoleåret 77-78 besluttede vi at bryde hverdagen op i en 14 dages periode.

Eleverne kunne indlevere forslag om arbejdsopgaver til et udvalg bestående af fem lærere og fem elever, som skulle afgøre hvilke arbejdsopgaver, der kunne godkendes og igangsættes, hvis de fik fornøden tilslutning. Blandt opgaver, som ikke godkendes kan nævnes: en undersøgelse af grænsehandelen og »spritruterne«, bygning af en vindebro, studier af rådyr fra en skovhytte.

Følgende forslag fik fornøden tilslutning: »genbrugsgruppen«, drivhusbygning af genbrugsmaterialer, vedligeholdelsesarbejde på ejendommen, som skolen har forpagtet, bygning af et oldtids-hus, naturgruppen, Ringe bys historie, restaureringsgruppen, skolen historie, dyr i fangenskab, solenergi, tremandscykel, Langelandsgruppen og en pressegruppe, som skulle følge forskellige grupperes arbejde. Den mest populære gruppe var dog nok »minibageriet«, der holdt til i skolekøkkenet og havde indrettet cafeteria i biblioteket, hvor man serverede dagens lækkerier.

Hensigten med dette projekt var at lære at samarbejde, arbejde selvstændigt og omsætte teoretisk viden til løsning af praktiske arbejdsopgaver.

Lidt om variationsdagene 1978

De forskellige grupper planlagde i store træk selv deres arbejdsprogram, dog således at den eller de lærere, der var tilknyttet projektet deltog som konsulent.

Arbejdet forløb for flertallet af projekternes vedkommende stille og roligt, og langt de fleste steder kom der også gode resultater ud af det.

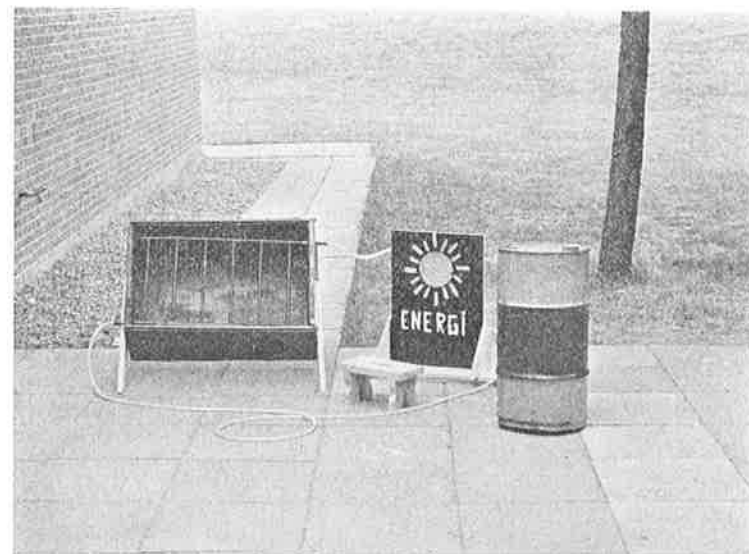
Den almindelige mening som fremgår af de rapporter, hver gruppe fremstillede, var at det havde været 14 gode dage.

Fra lærerside er vi nogle erfaringer rigere, bl.a. at ikke alle emner egner sig til et 14-dages studium og at de projekter som indeholdt praktisk arbejde gav bedst udbytte.

For at illustrere perioden er her en række billeder, taget af Karl Kampp og med tekst af Karl Kampp og Stig Andersen.

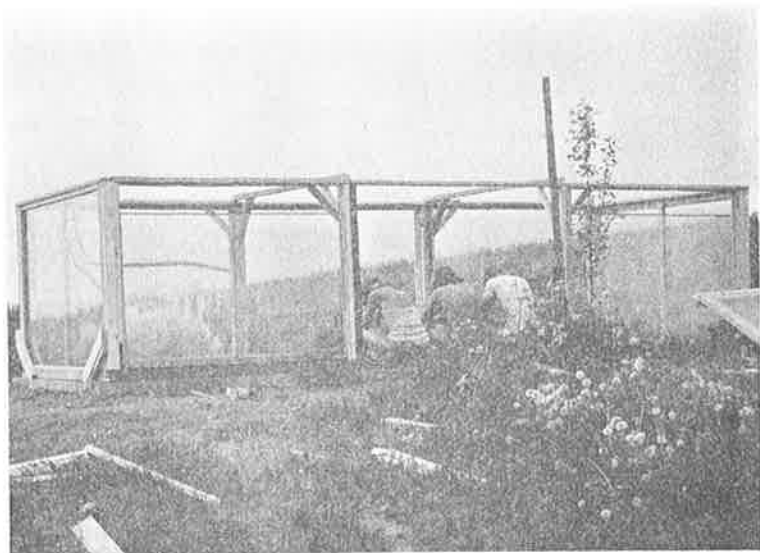
Det lykkelige cafeteria-hold med deres første brød (bageriholdet)

Skolens bedste solfanger (energiholdet)

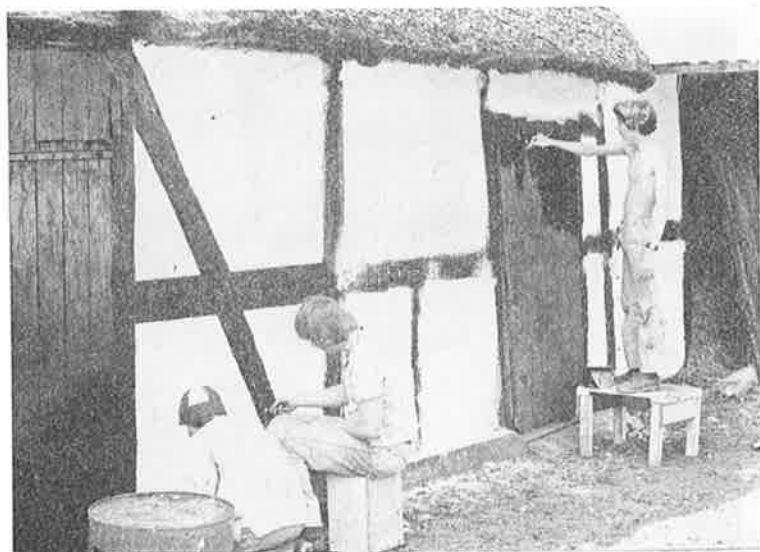
Røven i jordskorpen (gårdholdet)

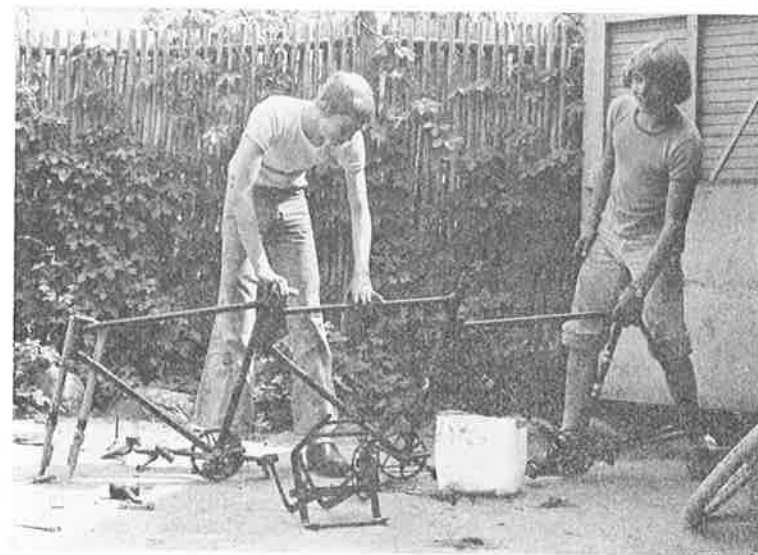
Hårdt arbejdende drivhusfolk (drivhusholdet)

Fra genbrugernes travle morgen (genbrugsholdet)

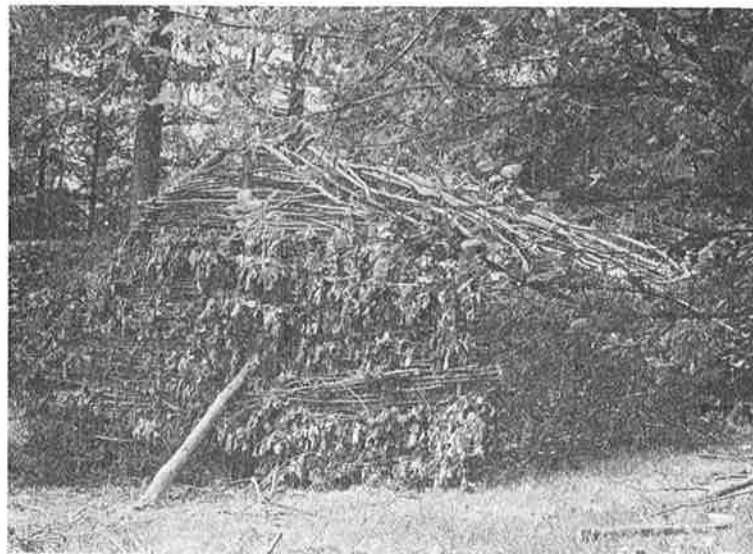
Da der skete noget ude hos Erling (restaureringsholdet)

Den kraftigt diskuterede tremandscykel (3-demholdet)

Hårdt arbejdende mandfolk (Langelandsgruppen)

Oldtids-fundenes hytte! (oldtidsholdet)

Adolf var meget interesseret i rødbederne (biologiholdet)

Man kan sige hvad man vil, men de får da lavet noget ude på ejendommen

Fra elevforeningens tidligere formand

Når man igennem mere end 20 år, har haft med elevforeningsarbejdet at gøre, er det selvfølgelig en lettelse, når man slipper det, måske med en anelse vemod.

Det er vel ganske naturligt, man prøver at gøre status over den forgangne periode. Man lader tankerne løbe tilbage. For mig står det, som en række af gode oplevelser, der er dog ting, som jeg gerne havde set løst anderledes, men sådan vil det vel altid være.

Det var mig en glæde og en stor ære, at man på sidste generalforsamling besluttede, at overrække mig RE-nålen i guld. Tusind tak for det.

Med de allerbedste ønsker for elevforeningens fremtid, vil jeg ønske den nye formand og hans bestyrelse lykke og held i arbejdet.

Årsskriftets læsere ønskes en glædelig jul samt et godt nytår.

Allan, Søren, Erna og Erling Andersen

Fra elevforeningens formand

Ja, det er første gang, jeg skriver i elevskriftet.

Det er ca. ½ år siden, der var generalforsamling. Da blev Erling Andersen desværre stemt ud, samt Finn Jensen («sorte») og Ove Højmark.

Nyvalgt blev Connie Madsen, Niels Nyholm og Jens Krogh Andersen, mens Ulrik Hansen og Birgit Aagaard fortsætter.

Vi havde det hidtil største antal besøgende til elevmødet 78.

I det halve år, der er gået, har vi holdt et par bestyrelsesmøder, og vi siger skolen tak for maden og de lånte lokaler. Jeg vil opfordre alle som er medlem af elevforeningen til at komme til næste elevmøde. Mødet bliver afholdt den 26.-27. maj 1979. Lørdag aften bydes der på spisning, underholdning samt musik og dans. Søndag formiddag holdes der boldspil. Kampene skal stå mellem de nuværende elever og de gamle elever.

Siden jeg forlod skolen i 74-75, har jeg været inde og aftjene min værnepligt. I ni måneder har jeg været på Flyvestation Skrydstrup.

Da jeg var færdig der, var jeg så heldig at få arbejde med det samme.

Til sidst en rigtig glædelig jul samt et lykkebringende nytår, til alle gamle elever og til alle på skolen.

Ulrik Hansen

Kære medlemmer

Et år er gået, og vi har fundet ud af, at der *er* noget at lave i elevforeningens bestyrelse.

Erling gik, efter 22 år, af som formand. Han har alle disse år gjort et stort arbejde for elevforeningen med samling og udsendelse af årsskriftet, ligesom han har været den bærende kraft ved planlægning af elevmøder m.v. Vi fra bestyrelsen siger ham tak herfor.

Med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Ulrik Hansen Connie Madsen Niels Nyholm
formand
Jens Krogh Andersen Birgit Aagaard

Elevmødet 1979

HUSK ELEVMOEDET

lørdag den 26. og søndag den 27. maj og mød
op i stort antal.

Program og tilmeldelse udsendes senere.

Jeg var barn i Staunings kaos.
Jeg var ung i Hitlers krig.
Blev moden i rock og i velstand,
men bange for vores tid.
Jeg er angst for arbejdsløshed,
forurening, terror og vold,
jeg har ondt af alle de unge,
der betaler vores sold.
Jeg hader krig og atomer,
kold karrierejagt.
Det er som hele vor samtid
med den onde har sluttet pagt.
Alligevel elsker jeg verden,
den jord, som Vorherre har skabt,
selv om den næsten er gloende
af halvfjerdsernes supermagt.

Elevhilsener

Kære »gamle« elever 1968-69!

Da jeg fik brev fra skolen, var min første tanke, hvordan mon I har det allesammen?

Derfor syntes jeg lige at I skulle høre, hvordan det er gået mig i de 10 år.

Da jeg rejste fra skolen havde jeg en dejlig lang sommerferie, hvorefter jeg var 10 mdr. i huset hos en familie i Middelfart, det var jeg meget glad for. Derefter kunne jeg desværre ikke få arbejde, eller også var jeg for kræsen, men jeg tjente da lidt penge ved at plukke frugt. I februar var jeg heldig at få arbejde i en børnehave i Middelfart, det var lige et arbejde for mig, men desværre var det meget svært at komme på børnehaveseminariet, så det opgav jeg og søgte i stedet ind til åndsvageforsorgen i Brejning. Jeg var heldig at komme ind til oktober 71. Det er en uddannelse, der varer 3 år, og i dag er jeg omsorgsassistent. Det er et meget interessant og spændende arbejde, hvor der sker noget næsten hver dag.

Jeg vil slutte med at ønske kammerater og lærere fra 68-69 en glædelig jul og et godt nytår.

Hilsen fra

Johanne Nielsen
Brejning Søndergade 3, 1. th.
7080 Børkop

Kære gamle og nye elever og lærere!

Jeg vil sende en hilsen i anledning af 10-året til jer allesammen fra os tre i Munkebo.

Kig ind hvis I kommer forbi.

Lise Bagger (født Nielsen)
Rosendalen 608, 5330 Munkebo

Hej alle fra holdet 1968-69!

Ja, så er der gået 10 år, siden det var os der huserede på Ringe Efterskole.

Mange ting er sikkert sket for os alle i de forløbne år.

Nu vil jeg prøve, om jeg kan samle de fleste af årene, som de er gået for mig, i korte træk.

Jeg startede i køkkenet på skolen efter ferien, og efter et halvt år rejste jeg til Assens og kom i huset hos en proprietær. Der skulle jeg passe 3 drenge i alderen 6 år, 3 år og 9 mdr. Det var en sjov tid, for hvad kan sådan nogle fyre ikke finde på? Gården lå ca. 500 m fra vandet og i de dejligste omgivelser, med træer og springende kilder. Huset var bygget i to stilarter, det var meget særpræget og temmelig upraktisk. Familien havde kunstneriske interesser og var meget søde at arbejde for.

Efter 3/4 års tid fik jeg lyst til at komme på husholdningsskole, så jeg kom til Skårup ved Svendborg i 5 mdr.

Da de 5 mdr. var slut begyndte jeg i restaurationskøkken på Bregnings Mølle på Tåsinge. Det var jeg bare ikke (fy) psykisk stærk nok til at klare, det ræs der var på sådan et sted, så jeg var nødt til at holde op og finde noget mere stilfærdigt arbejde. Tilfældigvis søgte de sygehjælpere på et nyt plejehjem på Tåsinge, og der fik jeg arbejde som uddannet, men jeg var blevet forlovet og mente, at jeg var nødt til at blive der. Jeg arbejdede 1½ år der, så kom tilbudet om at få uddannelsen på Svendborg sygehus, og efter 8 mdr. havde jeg en uddannelse, som jeg er meget glad for.

Efter vi havde været forlovet i godt et par års tid, gik det i stykker, og jeg rejste til Assens. Her fik jeg arbejde på det lokale sygehus på OP. Samtidig havde jeg fået en lille lejlighed.

Min ungpigetilværelse sluttede ved, at jeg traf min nuværende mand. Han var tømrer. Vi fandt et gammelt hus på Helnæs, som vi købte og satte i stand. Han holdt op med at arbejde og begyndte at fiske, og i dag er vi ejer af en mindre kutter.

Jeg har nu snart arbejdet på Assens Plejehjem i to år og er meget glad for de gamle mennesker, som er nødt til at skulle være på et sådant sted, når de ikke kan klare sig selv i deres

hjem. Generelt er de meget taknemlige for det arbejde, man gør for dem, og så er der også så mange pudsige ting, der sker med dem, det er jo det samme som med børn, de siger tingene, som de er, uden omsvøb.

Jeg blev gift den 23/9 1977, og det var så flot solskin og temmelig varmt, årstiden taget i betragtning.

Nu vil jeg slutte, for der skal jo også andre indslag til, men til slut vil jeg sende mine bedste hilsner til alle fra 68-69 holdet.

De venligste hilsner
Dorte Storm Larsen
(gift Pedersen)

Kære forstander, lærere og elever 1968-69!

Så er der jo gået 10 år siden vi var sammen, og vi kan nok hurtigt blive enige om at de er gået stærkt.

Da jeg forlod skolen gik jeg i lære som mekaniker hos Volvo i Kalundborg. Det varede jo 4 år. Da jeg så var udlært i 1973, begyndte jeg at køre lastbil for en vognmand, også i Kalundborg. Der var jeg i et halvt år, indtil soldatertiden kaldte. Da de 9 mdr. var overstået, fortsatte jeg hos en vognmand i Jyderup, men denne gang gik turen til Norden - jeg kørte i Sverige, Norge og Finland. Der kørte jeg til den 28/2 1975 hvor jeg kørte galt ved Gøteborg, på vej hjem fra Oslo. Da det varede noget inden vognen kunne komme ud at køre igen, begyndte jeg at køre turistikørsel hvilket jeg fortsatte med i ca. 1/2 år indtil jeg fik fast plads ved Det Danske Redningskorps i Ringsted, hvor jeg stadig er, og er glad for at være.

Det var lidt om hvad jeg har foretaget mig i de sidste 10 år, jeg er hverken gift eller forlovet endnu, så jeg har det godt. Jeg håber vi er mange der møder op ved elevmødet til sommer.

Venlig hilsen
Ole Holck
Benløseparken 91, 4100 Ringsted
Tlf. (03) 61 70 67

Hej alle!

Efter opholdet på Ringe Efterskole kom jeg i lære som tømrer og blev udlært i april 1973. Jeg kom derefter på et bådebyggeri, hvor jeg var i et år. I mellemtiden havde jeg mødt en pige og vi flyttede sammen i 1973, hvor vi lejede et hus på Tåsinge, men der var for langt på arbejde. Derefter kom jeg ned til en tømrermester i Troense, hvor jeg arbejder nu. Men i 1976 var vi blevet godt trætte af at betale al den skat og købte os derfor et hus i Vindeby. Kirkeklokkerne kimedede for os den 9. juli sidste år, og her den 13. oktober fik vi os en dejlig lille pige.

Hermed vil jeg slutte med at ønske jer en glædelig jul samt et godt nytår.

Venlig hilsen
Jens Lauridsen
Cedervænget 5, Tåsinge

Kære lærere og elever fra holdet 68-69!

Ja, så er der gået 10 år. Det er ikke til at forstå, at tiden går så hurtigt.

Fra et dejligt ophold på skolen, kom jeg i huset på en gård i et 1/2 år. Det var ikke sagen. Så kom jeg i huset hos Birthe og Frede, der havde jeg det godt, og derfra kom jeg på et privat hvilehjem og var der i 4 år. Så mødte jeg min mand og flyttede til Vestfyn og fik arbejde på et plejehjem og var der i 2 år. Så kom jeg på N.K.T. hvor jeg er endnu.

Vi har et nyt hus og en dejlig datter på 6 mdr.

Til slut en kærlig hilsen til alle fra

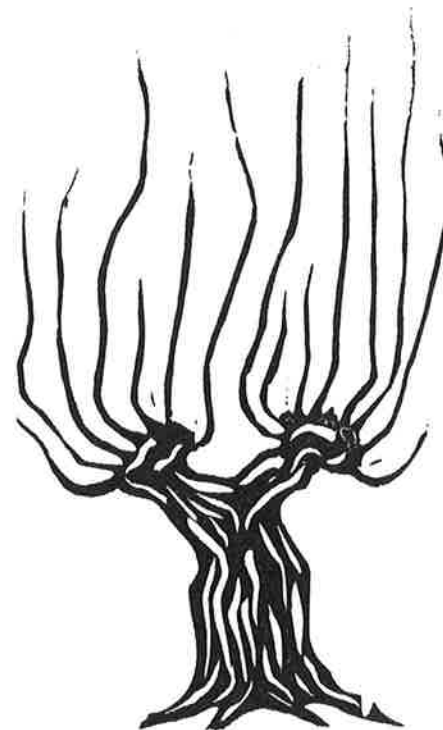
Alice Andersen (Kjærsgård)
Carl Nielsensvej 29, Strib
5500 Middelfart

Elevliste 1978-79

Birde Riis Andersen, Borsvinget 14, 5320 Agedrup
Dorthe Andersen, Farstrupvej 67, 5471 Søndersø
Lars Tom Andersen, Risdasvej 61, 1. th., 8260 Viby
Nanna Birgitte Bjerke, V. Højmosen 7-3, 2970 Hørsholm
Inger Bjerregård, Assensvej 184, Hillerslev, Ringe
Lis Helene Brandenburg, Mullerupvej 24, 5892 Gudbjerg
Lone Hæstrup Carlsen, Skovvænget 13, Lundeberg,
5874 Hesselager
Finn Milling Christensen, Nyborgvej 83, Refsvindinge, Nyborg
Hanne Christensen, Ørbækvej 6, 5683 Ferritslev
Bente Christiansen, Skovvænget 2, Lundeberg, 5854 Hesselager
Henrik Hellerup Christiansen, Søboparken 28, 5783 Korinth
Jan Helge Christiansen, Ignekærvænget 20, 5483 Kappendrup
Lene Christiansen, Skovvænget 2, Lundeberg, Hesselager
Brit Bremer Christoffersen, Albjergvej 39, 5883 Oure
Annette Eriksen, Bøjdenvej 7, 580 0Nyborg
Tony Fischer, Ellingevej 65, Ellinge, 5863 Ferritslev
Benedikte Egel Hansen, Strandholtvej 36, 5270 Odense N
Heidi Hansen, 2391 Scharfflund, Heideweg 1, Vesttyskland
Jan Hornemann Hansen, Holmdrupvej 13, 5881 Skårup
John Hansen, Rosendane 331, 5330 Munkebo
Kaj Hansen, Mellemvej 2, 5700 Svendborg
Kirsten Hansen, Mosevej 13, Guderup, 6430 Nordborg
Klaus Hansen, Søndergade 63, 5450 Otterup
Lene Trøjgård Hansen, Lodsvej 21, Stige, 5270 Odense N
Lisbeth Marie Kofod Hansen, Lyrsbyskov 4, 3751 Østermarie
Per Boye Hansen, Hedelundsvej 13, 5270 Odense N
Klavs Hedelund, Taksvænget 8, 5270 Odense N
Gert Holm, Emmellevej 40, 5483 Kappendrup
Hanne Hyllegård, Stavadgyden 78, Korup, 5210 Odense NV
Helle Snebjerg Iversen, Døckerslundsvej 166, 5000 Odense

Alice D. Jensen, Sulkendrupvej 10, 5800 Nyborg
Bent Jensen, Svendborgvej 34a, 5750 Ringe (hjemmeboende)
Gunhild Elisabeth Jensen, Nytoften 41, 5871 Frørup
Inge Merethe Jensen, Blæsbjergvej 45, 5462 Morud
Kim Krog Jensen, Vindebyøre 18, 5700 Svendborg
Lillian Joan Jensen, Nytoften 41, 5871 Frørup
Lone Jensen, Kalvegangen 23, 5471 Søndersø
Marianne Lilja Jensen, Tanderupvej 66, 5591 Gelsted
Steen Jensen, Nistedvej 12, Stige, 5270 Odense N
Søren Damsted Jensen, Branbjerg 24, 5475 Gamby
Jørgen Rundager Johansen, Kalørvej 98, 5200 Odense V
Troels Kjær Johansen, Kærsholm, Kærsholmsvej 44, Gudumholm
Jane Johnsen, Skippervej 64, Stige, 5270 Odense N
Henrik Kudahl Jørgensen, Dømmestrupvej 13, 5653 Nr. Lyndelse
Jens Bent Jørgensen, Strandholtvej 2b, Stige, 5270 Odense N
Thomas Stig Jørgensen, Holmelund 25, 5560 Årup
Helle Kampp, Finsens Alle 25, 5000 Odense
Michael Kjærsgård, Åløkkehaven 56, 5000 Odense C
Anne C. Knudsen, Gl. Hovedvej 31, 5560 Årup
Henrik Harry Kock, Ellingevej 2a, Refsvindinge, 5800 Nyborg
Michael Tage Kock, Ellingevej 2a, Refsvindinge, 5800 Nyborg
Arne Stig Larsen, Anderupvej 70, 5270 Odense N
Jane Larsen, Hedelundsvej 82, 5270 Odense N
Lars Weidemann Larsen, Multoft 2, Horne, 5600 Fåborg
Niels Jørgen Larsen, Grønnegyden 148, 5482 Lumby
Søren Bjerrum Larsen, »Kærgården«, 5482 Lumby
Morten Lauritsen, Engdraget 4, 5450 Otterup
Dorthe Jeanette Lau, Bodil Neergårdsvænget 33, 5270 Odense
Helle Lindhardt, Ellekratvej 11, 5200 Odense V
Katharine Margrethe Lyhne, Åbakkevej 48, 5210 Odense NV
Birthe Borre Mathiasen, Bellisvej 13, Ringe
Marianne Uhre Mortensen, Vesterlaugsvej 33, Brylle, Tommerup
Preben Mortensen, Hedelundsvej 90, 5270 Odense N
Gitte Rasmussen Mose, Freltoftevej 67, 5792 Årslev
Per Hedegård Mouritsen, Sentvedvej 23c, 5800 Nyborg
Birgitte Muldgård, Værebrovej 48, 4. I., 2880 Bagsværd

Anne-Mette Stahlfest Møller, Stationsvænget 7, Refsvindinge
Lisbeth Møllerhøj, Holmdrupvej 8, 5881 Skårup
Finn Ellegård Nielsen, Ryttervejen 15, Åsum, 5240 Odense NØ
Heine Nielsen, Sdr. Søvej 13, 5884 Gudme
Henrik Nielsen, Stationsvænget 5, Refsvindinge, Nyborg
Jan Nielsen, Klinten, Strandvejen 23, 5960 Marstal
Mogens Nielsen, Bytoften 19, 5641 Horne
Pia Nielsen, Spurvevej 1, 5471 Søndersø
Johnny Olsen, Vibekevej 76, 5250 Odense SV
Flemming Pedersen, Hestehøjvej 34, 5793 Højby
Johannes Elgård Pedersen, Brænderupvængevej 5,
5892 Gudbjerg
Marianne Petersen, Kl. Berntsensvej 27, 5471 Søndersø
Vibeke Petersen, Ryttergårdsvej 5, 5892 Gudbjerg
Jeanette Poulsen, Nyborgvej 37, 5853 Ørbæk
John Hoff Poulsen, Stationsalleen 18, II. A, 2730 Herlev
Lone Rask, Hedelundsparken 56, 5270 Odense N
Søren Rask, Hedelundsparken 56, 5270 Odense N
Bente V. H. Rasmussen, Dyssevej 2, V. Åby, 5600 Fåborg
Kirsten Elise Rasmussen, Krogvænget 5, 5270 Odense N
Ulrik Rosager, Kertemindevej 45, Kullerup, Nyborg
Heidi Elg Schuldt, Poppelvej 4, 5230 Odense M
Peter Chr. Sivertsen, Hovedvejen 227, Osted, 4000 Roskilde
Carina Brith Struve, Mirabellevænget 10, Stige, 5270 Odense N
Anne Marie Skov, Søndergade 11, Sandholt Lyndelse
Erik Kobberø Thomsen, Tranebjerggårdsvej 20, 8320 Mårslet
Kim Toftgård, Finlandsvej 22, 4270 Høng
Jan Lauri Thykjær, Bredbjergvej 41, 5000 Odense
Kristel Tøt, Højvangsparken 16, 5330 Munkebo
Niels Steen Villadsen, Hessumbygade 46, 5450 Otterup
Torben Bruun Vinter, Kappendrup 73, 5473 Kappendrup
Irene Jensine Østergård, Hjulmandsstræde 3, 5240 Odense NØ
Niels Karl Jakob Nikolajsen, Sukkertoppen
Rosina Kristine Albrechtsen, Blok T/104, Frederikshåb
Johan Enoksen, Jensensvej 11, 3911 Holsteinborg
Ivalo Rasmussen, Egedesminde

Driftsregnskab 1977-78

Indtægter:

Indgået ved elevmøde	4475,00
Salg af årsskrift	10910,00
Renter, bank	369,50
Renter, giro	22,51
Kassedifference	0,03
Årets underskud	69,29
	<hr/>
	15846,33

Udgifter:

Festtegn	14,15
Musik, elevmøde	1500,00
Hjælp i køkken	185,00
Gave, Kjærs sølvbryllup	50,00
Trykning, årsskrift	11398,00
Giroblanketter	160,48
Kuverter	23,70
Porto	2515,00
	<hr/>
	15846,33

STATUS PR. 2. 6. 1978

Aktiver:

Kassebeholdning	128,90
Bankbeholdning	4736,63
Girobeholdning	200,04
	<hr/>
	5065,57

Passiver:

Kapital ved begyndelse	5134,86
÷ årets underskud	69,29
	<hr/>
Formue ved afslutning	5065,57

Ringe, den 2. juni 1978

Regnskabet er gennemgået og intet fundet at bemærke.

Karl Hedemann

Esther Torp

Indholdsfortegnelse

Ved skolens formand	3
Årets gang	4
Gensyn med Argentina	9
Imellem bøger	15
Dagbogsblade	17
Vi skal passe godt på nissen	19
Noget om legetøj	22
Karen Blixens tanker om drømmen	23
Menneskets forhold til sig selv	25
Eksperiment eller historie	26
Jul	31
Orlov	34
Er det levende ord dødt?	36
Undervisning på en anden måde	39
Lidt om variationsdagene	40
Fra elevforeningens tidligere formand	46
Fra elevforeningens formand	47
Kære medlemmer	48
Elevhilsener	50
Elevliste 1978-79	54
Driftsregnskab	59